

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET 'IEDEREEN
VERDIENT VAKANTIE' VAN 29 JUNI 2018**

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Probleemstelling

Het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018 zou in werking treden samen met zijn uitvoeringsbesluiten. Het ontwikkelingsproces voor deze uitvoeringsbesluiten werd opgestart op 5 juli 2018. Doorheen het ontwikkelingsproces kwamen een aantal legistische en inhoudelijke knelpunten naar boven, die het moeilijk maken het decreet en de uitvoeringsbesluiten in werking te stellen zonder een bijsturing van het decreet op een aantal punten.

De Vlaamse minister, bevoegd voor toerisme, heeft in de beleidsnota Toerisme als volgt aangegeven het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018 te willen evalueren en bijsturen:

"Het decreet 'Iedereen verdient vakantie' biedt een kader om het potentieel op dit vlak optimaal te benutten. Ik voorzie de nodige middelen om dit decreet uit te voeren. Hierbij hou ik rekening met de aanbevelingen van de klankbordgroep¹ "Iedereen verdient vakantie".

Wanneer uit een bevraging van de sector en na juridische toets blijkt dat het decreet dient te worden bijgestuurd, zal ik de nodige wijzigingen voorleggen aan het parlement. In ieder geval voorzie ik een beperkte overgangperiode omdat de nieuwe werking uitgaat van enveloppefinanciering en de partners de nodige tijd moeten krijgen om hun beleidsplannen voor de komende vier jaar uit te schrijven."

B. Evaluatiemethode

Om de bevraging van de sector te coördineren, werd een beroep gedaan op twee formele overlegstructuren:

Vooreerst werd tijdens het startoverleg op 5 juli 2018 besloten om een werkgroep aan te stellen met vertegenwoordigers uit de sector, die dan geconsulteerd zouden worden bij het uitwerken van de uitvoeringsbesluiten. Deze werkgroep werd aangesteld door het kabinet. De werkgroep heeft adviezen geformuleerd met

¹ Dit betreft een materiële vergissing in de beleidsnota. Er dient verwezen te worden naar de stuurgroep "Iedereen verdient vakantie".

betrekking tot alle bepalingen in het decreet, met uitzondering van de bepalingen waarvoor de stuurgroep gemandateerd is. Op 2 april 2019 bracht de werkgroep haar finale adviezen uit betreffende de concrete uitwerking van de uitvoeringsbesluiten. Deze werkgroep bestond uit vertegenwoordigers van de sociaal-toeristische sector. Het ging met name om de volgende entiteiten: Lejo vzw, Koninklijke villa, Centrum voor Jeugdtoerisme vzw, Koepel van Attracties & Musea vzw, PASAR vzw, Netwerk tegen Armoede vzw, Provincie Oost-Vlaanderen en het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en Toerisme Vlaanderen.

Daarnaast werd op 22 maart 2019 de stuurgroep 'Iedereen verdient vakantie' aangesteld door de Vlaamse regering. Deze stuurgroep diende een advies voor de Vlaamse regering te formuleren met betrekking tot het charter en het beeldmerk 'Iedereen verdient vakantie'. Dit advies was noodzakelijk om de uitvoeringsbesluiten op te stellen. Bij het formuleren van haar advies, gaf de stuurgroep de opdracht om vertegenwoordigers van de werkgroep 'Iedereen verdient vakantie', vertegenwoordigers van het ruimere netwerk 'Iedereen verdient vakantie' en medewerkers van Toerisme Vlaanderen te consulteren. Dit overleg vond plaats op 3 mei 2019. De finale adviezen van de stuurgroep werden goedgekeurd op 19 juni 2019 (zie bijlage 1). Deze stuurgroep bestaat overeenkomstig artikel 7, lid 2, van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' uit vertegenwoordigers van Toerisme Vlaanderen en vertegenwoordigers uit de sector van sociaal toerisme die representatief zijn voor het aanbod (op heden: Bizon vzw, Koepel van Attracties & Musea vzw, Pierre & Vacances – Center Parcs Group, Koninklijke Villa, Berkelhoeve – vzw Elegast, NZ Vakanties), de bemiddeling (op heden: Horizont vzw, Brussels Onthaalbureau, OCMW Oudenaarde) en de gebruikers (op heden: Oranje vzw, OKRA vzw, Netwerk tegen Armoede vzw).

C. Knelpunten

Beide overlegstructuren stelden gedurende hun opdracht een aantal knelpunten vast. Deze werden in kaart gebracht in een knelpuntennota die aan het kabinet van de minister van Toerisme werd bezorgd. Uit deze knelpuntennota kwamen de volgende inhoudelijke knelpunten naar voren:

- Het initiële voorstel tot decreet delegeerde uitgebreide beslissingsbevoegdheden aan Toerisme Vlaanderen. Zo zou Toerisme Vlaanderen zelfstandig de voorwaarden van het charter en het beeldmerk kunnen bepalen. Hiermee werd getracht de huidige praktijk dat het Steunpunt Vakantieparticipatie grotendeels zelfsturend het netwerk coördineert, ook decretaal te verankeren. De afdeling Wetgeving van de Raad van State adviseerde echter dat dit niet tot de bevoegdheid van Toerisme Vlaanderen maar tot de bevoegdheid van de Vlaamse regering behoort.² Hierdoor werd het concept van de stuurgroep, zoals opgenomen

² Adv.RvS 62.813/1 van 14 februari 2018 over een voorstel van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest "houdende de invoering van het programma 'Iedereen verdient vakantie' in het sociaal toerisme", *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1404/1.

in het voorstel tot decreet, omgevormd tot een stuurgroep die door de Vlaamse regering wordt aangesteld. Daarmee delegeert de Vlaamse regering ten dele haar bevoegdheid over de controle van het netwerk aan de stuurgroep. De stuurgroep krijgt een controlerende rol naar het netwerk toe, en treedt ten aanzien van de Vlaamse regering in een adviserende rol op. Daarnaast zorgt dit voor een structurele verankering van de inspraak van de verschillende sectoren vertegenwoordigd in het netwerk. De stuurgroep neemt deels de sturing van het netwerk over van het Steunpunt Vakantieparticipatie, wat mogelijk de zelfsturing van het netwerk wegneemt. Deze zelfsturing is evenwel één van de succesfactoren van het huidige netwerk. Dit wordt deels gecompenseerd door de aanstelling van drie vertegenwoordigers van Toerisme Vlaanderen door de stuurgroep en de beslissing om al haar beslissingen in consensus te nemen. Het risico blijft niettemin bestaan dat de Vlaamse regering zelfstandig de voorwaarden en inhoud van het charter zal bepalen, zonder rekening te houden met het niet-bindende advies van de stuurgroep. Op deze manier zou de Vlaamse regering de zelfsturing van het netwerk ernstig kunnen verstoren, wat tot de inkrimping van het netwerk kan leiden. Daarom is het belangrijk in overweging te nemen, dat het advies van de stuurgroep van 19 juni 2019 met betrekking tot het charter en het beeldmerk, reeds extra waarborgen probeert in te bouwen om de zelfsturende werking van het netwerk te waarborgen (zie bijlage 1).

- Het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018 verruimt het sociaal toerisme van een doelgroepenaanpak naar alle vakantiedrempels die een individu of groep niet zelfstandig kan overwinnen. De cijfers van Eurostat tonen aan dat in 2019 15,5% van de inwoners van het Vlaams Gewest, en 28% van de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich geen week vakantie kunnen veroorloven omwille van financiële drempels. Mensen in armoede ervaren naast deze financiële drempel ook andere drempels die hen ervan weerhouden om op vakantie te kunnen gaan. Anders dan mensen met een algemene vakantiedrempel, hebben mensen met de vakantiedrempel armoede evenwel een specifieke aanpak nodig om hen tot vakantie toe te leiden. De erkende sociaal-toeristische organisaties spelen hierin een cruciale rol, aangezien ze bij de ontwikkeling van hun vakantieaanbod deze vakantiedrempel armoede in rekening kunnen brengen. In deze context is het zinvol om het subsidie-instrument, voorzien voor de sociaal-toeristische organisaties, gericht in te zetten op de vakantiedrempel armoede, zonder de beoogde verruiming van de sector te verliezen.
- Het huidige decreet voorziet enkel in een erkenning voor bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme, niet in enige vorm van subsidiëring. De sector heeft in de voorbereidende fase van het decreet nooit de vraag voor een erkenning gesteld, omdat het 'Rap op Stap'-label reeds voldoende is. Dit staat in contrast met de stijgende vraag en nood naar subsidiëring voor deze bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme.

Deze vraag werd meermaals gesteld door de sector tijdens de voorbereiding van het decreet, en kwam ook terug bij het uitwerken van de uitvoeringsbesluiten. De erkenning veronderstelt namelijk extra administratie, verantwoording en personeelsinzet (zowel betaald als vrijwillig). De vraag inzake subsidiëring werd reeds gesteld in aanloop van de goedkeuring van het decreet. Er werden verschillende pistes onderzocht om de erkende bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme, in ruil voor hun dienstverlening, andere vormen van ondersteuning te bieden. Deze doorstaan de juridisch toets (zie *infra*) niet, omdat dit volgens de Europese Commissie ook als staatssteun aangemerkt moet worden. De evaluatie heeft uitgewezen dat een beperkte jaarlijkse forfaitaire subsidie voor erkende bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme de meest effectieve en efficiënte steunmaatregel is.

- In het decreet wordt toepassing gemaakt van de DAEB-*de-minimis*-verordening en het DAEB-besluit. Het decreet wordt hieraan aangepast. Staatssteun die voldoet aan de voorwaarden van de DAEB-*de-minimis*-verordening en het DAEB-besluit moet niet bij de Europese Commissie aangemeld worden.
- In 2019 werden het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019, de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 mei 2019 en de Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2019/4 bekendgemaakt. Het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018 dient op enkele vlakken juridisch-technisch afgestemd te worden op deze nieuwe bepalingen.

D. Uitgangspunten wijzigingsdecreet

Met deze bijsturing van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018, beoogt de minister van Toerisme de uitgangspunten van de originele initiatiefnemers in de eerste plaats te bewaren, mits een bijsturing op de volgende vlakken:

- Het herstellen van de zelfsturende werking van het netwerk 'Iedereen verdient vakantie';
- Het voorzien van een jaarlijkse forfaitaire subsidie voor erkende bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme;
- De decretaal voorziene steuninstrumenten in regel stellen met de Europese staatssteunregels, meer bepaald door aan elk steuninstrument een specifieke dienst van algemeen economisch belang toe te wijzen;
- Het afstemmen van het decreet met recente kaderwetgeving.

E. Impactanalyse

Er werd een kinder- en jongereneffectrapport (bijlage 2) opgesteld voor het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018, waarin 3 opties worden onderzocht:

- In de nuloptie wordt het decreet niet gewijzigd. In deze optie kan het decreet 'Iedereen verdient vakantie' niet in uitvoering gebracht worden, en blijft het Toerisme voor Allen-decreet in uitvoering. De nuloptie zou een decennium van hervormingen en participatie binnen de sector van sociaal toerisme omkeren. Het Toerisme voor Allen-decreet is niet meer aangepast aan de noden van de sector vandaag, noch aan de wettelijke vereisten voor kwalitatieve wetgeving van de Vlaamse overheid.
- In de gekozen beleids optie wordt het decreet gewijzigd en in uitvoering gebracht. Deze optie brengt een lang en participatief veranderingsproces binnen het sociaal toerisme in de praktijk. Het creëert een nieuw ecosysteem dat, door een diversiteit van ondersteuningsinstrumenten, drempels wegwerpt die Vlamingen weerhouden om op vakantie te gaan. Het wijzigingsdecreet zorgt ervoor dat dit ook daadwerkelijk geïmplementeerd kan worden, binnen de correcte wettelijke kaders.
- In de alternatieve beleids optie wordt het decreet omgevormd in consumentensteun in de vorm van vakantiecheques voor personen met vakantiedrempels. Deze optie is onbetaalbaar. Daarnaast is het kwalitatief ook minderwaardig aan de gekozen beleids optie, omdat hier enkel op basis van directe consumentensteun wordt gewerkt. De complexe problematiek van vakantiedrempels overwinnen wordt niet ondersteund door vakantietoeladers, noch is er plaats voor vernieuwing of innovatie om deze steeds evoluerende drempels te identificeren en weg te werken.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel vergt geen nadere toelichting.

Artikel 2

In artikel 3, 7° van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018 worden de woorden "elke organisatie", naar analogie met artikel 73, eerste lid, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, vervangen door "elke natuurlijke persoon, vereniging of entiteit zonder rechtspersoonlijkheid, of rechtspersoon". Bijgevolg wordt niemand a priori uitgesloten van de kwalificatie als "netwerkpartner". Zo kunnen onder meer ook natuurlijke personen en feitelijke verenigingen, die een belangrijke rol kunnen spelen bij het bereiken van personen met een vakantiedrempel, als "netwerkpartner" kwalificeren.

In artikel 3, 10°, worden de woorden "vierjaarlijks document" vervangen door "driejaarlijks document" om de definitie van beleidsplan in lijn te brengen met de aanpassing in artikel 11.

In het nieuwe artikel 3, 11°, worden de woorden "voor sociaal toerisme", "op lokaal niveau" en "uit de buurt" toegevoegd om de definitie van bemiddelingskantoor voor sociaal toerisme in lijn te brengen met de aanpassing in artikel 12.

In artikel 3, 14°, wordt een definitie van het begrip "vakantiedrempel armoede" toegevoegd. Dit begrip verwijst naar een deelcategorie van de onder artikel 3, 4°, omschreven vakantiedrempels. Het specifiek definiëren van de "vakantiedrempel armoede" is aangewezen in het licht van de bijzondere rol van dit begrip in het door onderhavig ontwerp van decreet gewijzigde artikel 11. Op het belang en de invulling van het begrip "vakantiedrempel armoede" wordt verder ingegaan bij de toelichting van de aanpassingen aan artikel 11.

Artikel 3

In artikel 4 worden de woorden "financiële ondersteuning" geschrapt omdat er op basis van het decreet enkel subsidies worden toegekend.

Artikel 4

In artikel 5 worden de woorden ", vereniging of entiteit zonder rechtspersoonlijkheid," ingevoegd tussen de woorden "natuurlijke persoon" en de woorden "of rechtspersoon" om dit artikel in lijn te brengen met de aanpassing in artikel 3, 7°.

Artikel 5

In artikel 6, 1°, wordt verduidelijkt dat naast sociaal-toeristische organisaties ook bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme en projecten rond sociaal toerisme subsidies kunnen ontvangen.

Artikel 6

In artikel 7, eerste en vierde lid, worden de woorden "private of publieke actor" vervangen door "natuurlijke persoon, vereniging of entiteit zonder rechtspersoonlijkheid, of rechtspersoon" om dit artikel in lijn te brengen met de aanpassing in artikel 3, 7°.

In artikel 7, eerste lid, wordt daarnaast ook verduidelijkt dat het charter "Iedereen verdient vakantie" wel de strategische visie inzake het wegwerken van vakantiedrempels vastlegt, maar dat erin geen operationele voorwaarden aan de netwerkpartners kunnen worden opgelegd. Zulke operationele voorwaarden zouden de strategische visie omzetten in concrete criteria of acties, om dit constateerbaar en meetbaar vast te leggen. Dit strookt niet met de beoogde functie van het charter binnen het decreet. Het charter is immers een intentieverklaring

om een specifiek engagement op te nemen, maar dit engagement moet niet ex-ante aangetoond worden. Dit zou de toegangsdrempel verhogen. Gezien de grote diversiteit aan leden van het netwerk, is het ook niet altijd haalbaar om het engagement in specifieke acties om te zetten. Deze lijst zou onmogelijk voldoende exhaustief kunnen zijn.

Artikel 7

In artikel 8, eerste lid, worden de woorden "ondertekenaar van het charter" vervangen door "netwerkpartner" om dit artikel in lijn te brengen met artikel 3, 7°.

Artikel 8

Het nieuwe artikel 9 bepaalt dat Toerisme Vlaanderen niet enkel netwerkpartners – die per definitie het charter "Iedereen verdient vakantie" ondertekend hebben – begeleidt, maar eveneens alle natuurlijke personen, rechtspersonen, verenigingen en entiteiten zonder rechtspersoonlijkheid die interesse hebben om een sociaal-toeristisch engagement te ontwikkelen. Zowel de netwerkpartners als deze natuurlijke personen, rechtspersonen, verenigingen en entiteiten zonder rechtspersoonlijkheid worden betrokken bij de kennisopbouw, kennisuitwisseling en professionalisering rond sociaal toerisme door expertise en kennis aan te leveren. Binnen het kader van de COVID-19 steun aan de sociaal toeristische sector, heeft Toerisme Vlaanderen nieuwe instrumenten opgezet. Vanuit de evaluatie van deze instrumenten kan Toerisme Vlaanderen in de toekomst ook nieuwe instrumenten ontwikkelen die de netwerkpartners versterken in hun sociaal-toeristisch engagement.

Het nieuwe artikel 9, tweede paragraaf, bepaalt de rechtsgrond voor de gegevensverwerking die noodzakelijk is voor het beheer van de charters. Door het ondertekenen van het charter wordt men lid van het netwerk "Iedereen verdient vakantie". Het ondertekenen van het charter is een uitsluitende voorwaarde voor de erkenningen en subsidies opgenomen in het decreet "Iedereen verdient vakantie". Om deze voorwaarde te kunnen controleren zet Toerisme Vlaanderen een databank op (eerste doeleinde van de gegevensverwerking, cf. artikel 9, §2, tweede lid, 1°). In haar advies aan de Vlaamse regering (zie bijlage 1) oordeelt de stuurgroep "Iedereen verdient vakantie" dat deze databank ook een belangrijk sensibiliserings- en netwerkinstrument kan zijn. Concreet adviseert de stuurgroep dat alle netwerkpartners standaard met naam en gemeente gepubliceerd moeten worden in een publiek consulteerbare databank, tenzij de netwerkpartner aangeeft dit niet toe te staan (tweede doeleinde van de gegevensverwerking, cf. artikel 9, §2, tweede lid, 3°). Op deze manier wordt de brede verspreiding van de leden van het netwerk "Iedereen verdient vakantie" over gans Vlaanderen zichtbaar gemaakt. Hiermee kan het sociaal toerisme verder gepromoot worden. Daarnaast adviseert de stuurgroep dat de databank voor alle netwerkpartners voor verdere relevante informatie toegankelijk wordt gemaakt, tenzij de netwerkpartner aangeeft dit niet toe te staan (derde doeleinde van de gegevensverwerking, cf. artikel 9, §2, tweede lid, 2°). Deze informatie zal enkel consulteerbaar zijn op een afgeschermd samenwerkingsplatform voor de leden van het netwerk "Iedereen verdient vakantie". De netwerkpartner kan een recht op bezwaar uitoefenen tegen

de opname van zijn gegevens in de publiek toegankelijke databank (cf. artikel 9, §2, tweede lid, 3°) of ten aanzien van andere netwerkpartners (cf. artikel 9, §2, tweede lid, 2°).

In het advies wetgeving VTC nr. 2021/102 van 14 december 2021 oordeelt de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin 4 bijkomende elementen worden geïmplementeerd:

1. het verduidelijken welke categorieën persoonsgegevens verwerkt worden en welke categorieën publiek gemaakt worden op het op te zetten platform;
2. de maximale bewaartermijn bepalen, minstens criteria opnemen om deze te bepalen;
3. het uitwerken van de transparantiemaatregelen;
4. het uitwerken van de beveiligingsmaatregelen.

In repliek op het advies kan vastgesteld worden dat ontwerp van decreet reeds deze elementen voorziet, en de verdere praktische uitwerking van de bepalingen delegeert aan de Vlaamse Regering. De uitvoeringsbesluiten zullen daarom ook aan het VTC worden voorgelegd voor wetgevingsadvies. De bepalingen in artikel 9, §2, derde en vierde lid werden verder verfijnd om te waarborgen dat het advies van het VTC geïmplementeerd zal worden in de bepalingen van de besluiten van de Vlaamse Regering.

Artikel 9

In de titel van Hoofdstuk IV wordt het woord "ondersteuning" door "subsiidiëring" vervangen omdat er aan sociaal-toeristische organisaties subsidies worden toegekend.

Artikel 10

In artikel 10, eerste lid, van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' wordt in 9° een bijkomende erkenningsvoorwaarde opgenomen, namelijk het beschikken over een bovenlokale werking en het minstens 2 jaar na elkaar vakanties voor personen met een vakantiedrempel organiseren. Deze voorwaarde is op heden een subsidievoorwaarde voor sociaal-toeristische organisaties die is opgenomen in artikel 11, eerste lid, 1°. Met onderhavig ontwerp van decreet wordt deze voorwaarde omgevormd van subsidievoorwaarde tot erkenningsvoorwaarde.

Artikel 11

In het nieuwe artikel 11, eerste lid, van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' wordt de voorwaarde "over een privaatrechtelijk statuut beschikken" geschrapt omdat, overeenkomstig artikel 10, enkel een private rechtspersoon als een sociaal-toeristische organisatie kan worden erkend.

Verder wordt in het nieuwe artikel 11 verduidelijkt dat enkel aan sociaal-toeristische organisaties die inzetten op de vakantiedrempel armoede een subsidie

wordt toegekend. De vakantiedrempel armoede is nog steeds de belangrijkste die kwetsbare personen weerhoudt van op vakantie te gaan. Hiertoe wordt in elk van de opdrachten waarmee sociaal-toeristische organisaties worden belast, bepaald dat ze betrekking hebben op (personen met) de 'vakantiedrempel armoede'. Onder de vakantiedrempel armoede wordt, overeenkomstig het nieuwe artikel 3, 14°, verstaan elke vakantiedrempel die ontstaat uit de ernstige materiële en sociale deprivatie van een individu of een huishouden, zoals vastgelegd in de materiële en sociale deprivatie indicator van Eurostat. Europese armoedecijfers verwijzen vaak naar de materiële en sociale deprivatie indicator (MSD). Deze indicator beschrijft de situatie van personen die zich geen goederen of diensten kunnen veroorloven die essentieel worden geacht om fatsoenlijk te kunnen leven in Europa. Armoede uit zich immers niet alleen op financieel vlak maar gaat veelal gepaard met uitsluiting en achterstelling op heel wat andere domeinen (bijvoorbeeld: tewerkstelling, huisvesting, gezondheid, onderwijs en maatschappelijke participatie). De mogelijkheid om een week vakantie te nemen is één van de elementen in deze indicator. Dit benadrukt hoe centraal vakantie wordt geacht in de Europese levensstijl. Mensen met een 'ernstige materiële en sociale deprivatie' missen minstens 5 van de 13 volgende elementen en zijn niet in staat om:

1. rekeningen op tijd te betalen
2. een week vakantie per jaar te nemen buitenshuis (wegens financiële redenen)
3. minstens om de twee dagen vlees, kip of vis te eten (wegens financiële redenen)
4. onverwachte uitgaven te doen (wegens financiële redenen)
5. zich een eigen wagen te veroorloven
6. de woning degelijk te verwarmen (wegens financiële redenen)
7. beschadigde of versleten meubels te vervangen
8. versleten kledij te vervangen door nieuwe kledij
9. twee paar schoenen in goede staat te hebben
10. thuis toegang tot internet te hebben
11. minstens éénmaal per maand met vrienden of familie af te spreken om iets te eten of te drinken
12. regelmatig deel te nemen aan vrijetijdsactiviteiten
13. wekelijks een bedrag uit te geven voor persoonlijke behoeften

Volgens deze MSD leeft 6,6% van de Vlaamse bevolking in ernstige materiële deprivatie. Het percentage Vlamingen dat zich geen week vakantie per jaar buitenshuis kan veroorloven bedraagt 15,5% in 2018 (Statbel 2019³).

Voor de toepassing van dit decreet zal de vakantiedrempel armoede bereikt zijn indien een individu of huishouden geen week vakantie per jaar buitenshuis kan nemen wegens financiële redenen en zij in aanmerking komen voor minstens vier andere categorieën van de materiële en sociale deprivatie indicator.

Zowel sociaal-toeristische organisaties met een doelgroepspecifieke benadering van de vakantiedrempel armoede als sociaal-toeristische organisaties met een

³ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/huishoudens/armoede-en-levensomstandigheden/materiele-en-sociale-deprivatie>

inclusieve benadering van de vakantiedrempel armoede die worden belast met de opdrachten, opgesomd in de punten 1° t.e.m. 4° van dit nieuwe artikel, kunnen hiervoor een compensatie in de vorm van een subsidie ontvangen. Artikel 11, eerste lid, 2°, machtigt de Vlaamse Regering tot het nader bepalen van de voorwaarden waaraan sociaal-toeristische organisaties dienen te voldoen om geacht te worden vakanties te organiseren met een doelgroepspecifieke benadering van de vakantiedrempel armoede of met een inclusieve benadering van de vakantiedrempel armoede.

Het tweede lid van het vroegere artikel 11, dat bepaalde dat sociaal-toeristische organisaties die specifiek inspelen op de vakantiedrempel armoede aanspraak op aanvullende subsidies kunnen maken, wordt niet overgenomen in het nieuwe artikel 11. Immers bepaalt het nieuwe artikel 11 dat de subsidie, bedoeld in het eerste lid, enkel aan sociaal-toeristische organisaties die inzetten op de vakantiedrempel armoede wordt toegekend. Daarbuiten worden er geen aanvullende subsidies toegekend.

In het tweede lid van het nieuwe artikel 11 wordt de termijn waarop het beleidsplan van de sociaal-toeristische organisaties betrekking moet hebben, teruggebracht van vier naar drie jaar. In het verlengde daarvan, wordt ook in artikel 11, derde lid, de beleidsperiode waarvoor de subsidie wordt toegekend, teruggebracht van vier naar drie jaar. Dit om de controle op overcompensatie overeenkomstig artikel 6 van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen (Publicatieblad van de EU van 11 januari 2012, L 7/3) (hierna "DAEB-besluit") te vergemakkelijken.

Gelet op de Europese staatssteunregels bepaalt artikel 11, derde lid, ook dat de subsidie wordt toegekend overeenkomstig het DAEB-besluit. De dienst die in dit artikel wordt geregeld, betreft het organiseren van vakanties met een doelgroepspecifieke benadering van de vakantiedrempel armoede of met een inclusieve benadering van de vakantiedrempel armoede. Dit is een taak die het algemeen belang dient en dus een dienst van algemeen economisch belang.

In artikel 11, derde lid, wordt daarnaast verduidelijkt dat de subsidie aan de sociaal-toeristische organisaties dient ter compensatie van de verplichtingen die voortvloeien uit de opdrachten, vermeld in punt 1° tot en met 4°, waarmee ze zijn belast.

De compensatie in de vorm van een subsidie voor de opdracht van het organiseren van vorming betreffende de vakantiedrempel armoede voor de medewerkers en vrijwilligers (punt 5° van het eerste lid van dit artikel) wordt niet toegekend door Toerisme Vlaanderen, maar door andere departementen van de Vlaamse overheid, zoals Jeugd of Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk in uitvoering van bijvoorbeeld het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en

kinderrechtenbeleid, het decreet van 7 juli 2017 houdende de subsidiëring en erkenning van het sociaal-cultureel volwassenenwerk en de respectievelijke uitvoeringsdecreten van deze decreten.

Artikel 11, vierde lid, verplicht de sociaal-toeristische organisaties om aan Toerisme Vlaanderen een financieel en werkingsverslag over de uitvoering van het beleidsplan gedurende het voorbije werkingsjaar te bezorgen.

Artikel 11, vijfde lid, machtigt de Vlaamse Regering tot het nader bepalen van de voorwaarden en procedure voor de toekenning en uitkering van subsidies aan sociaal-toeristische organisaties. Bij de uitwerking van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van onderhavig ontwerp van decreet zal rekening worden gehouden met het DAEB-besluit en zullen de voorwaarden vermeld in het DAEB-besluit worden opgenomen.

Verder machtigt artikel 11, zesde lid, de Vlaamse Regering expliciet om de procedure voor de ex-ante en ex-post controle op de aanwending van de subsidies voor de sociaal-toeristische organisaties nader vorm te geven. Ook verschaft deze bepaling de mogelijkheid aan de Vlaamse Regering om rechtsregels te bepalen om belangenvermenging bij de toekenning of aanwending van de subsidies voor de sociaal-toeristische organisaties tegen te gaan. Het kan hierbij om verbodsbepalingen gaan maar ook om bepalingen die de rechtsgevolgen van de overtreding van de betrokken voorschriften instellen. Artikel 75 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën voorziet in een analoge bepaling. Er wordt evenwel voor geopteerd om in een aparte rechtsgrond te voorzien in artikel 11, zesde lid. Op basis van deze machtiging kan de Vlaamse Regering een bijzondere regeling uitwerken die aangepast is aan de specifieke aard van de subsidies voor sociaal-toeristische organisaties en de bijzondere context waarbinnen deze subsidies worden toegekend aan deze organisaties.

Artikel 12

In de titel van Hoofdstuk V wordt het woord "subsidiëring" toegevoegd omdat ook aan bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme een subsidie wordt toegekend.

Artikel 13

In artikel 12 worden de woorden "uit de buurt" en "lokale" toegevoegd om te verduidelijken dat de bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme actief zijn op lokaal niveau. De bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme hebben een beperkte actieradius. Het doelpubliek van de bemiddelingsdiensten zijn de inwoners met een vakantiedrempel van de gemeente/stad/regio waar het bemiddelingskantoor voor sociaal toerisme is gelegen. De bemiddelingsdiensten betreffen voornamelijk binnenlandse daguitstappen en vakanties. De bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme promoten hun diensten niet in andere EU lidstaten en de overkoepelende website is enkel beschikbaar in het Nederlands.

Verder wordt in artikel 12 verduidelijkt dat de bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme om te kunnen worden erkend niet alleen aan een aantal voorwaarden moeten voldoen maar ook worden belast met een aantal opdrachten.

Ook wordt in artikel 12, eerste lid, een punt 11° ingevoegd, waarin aan de bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme de bijkomende erkenningsvoorwaarde wordt opgelegd dat ze gebruik moeten maken van het vakantieaanbod van het netwerk "Iedereen verdient vakantie", VRIJUIT en andere aanbieders die vakantiedrempels willen wegwerken.

Artikel 14

Het nieuwe artikel 12/1, § 1, bepaalt dat Toerisme Vlaanderen met elk van de erkende bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme een samenwerkingsovereenkomst sluit. In die samenwerkingsovereenkomst worden de rechten en de plichten van beide partijen omschreven. Het tweede lid van artikel 12/1, § 1, machtigt de Vlaamse Regering om de procedure voor het sluiten van deze samenwerkingsovereenkomst nader te bepalen en om vast te leggen welke rechten en plichten in de samenwerkingsovereenkomst opgenomen worden. De rechten van de erkende bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme, die in de samenwerkingsovereenkomst nader worden omschreven, kunnen in het bijzonder een jaarlijkse forfaitaire subsidie omvatten.

Gelet op de Europese staatssteunregels bepaalt artikel 12/1, § 2, eerste lid, dat de subsidie wordt toegekend overeenkomstig de voorwaarden en modaliteiten van de Europese regelgeving inzake de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen (thans Verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen, Publicatieblad van de EU van 26 april 2012, L 114/8 (hierna "DAEB-de-minimisverordening"). De dienst die in dit artikel wordt geregeld, betreft het ontsluiten van het aanbod van aanbieders van sociaal toerisme (zoals sociaal-toeristische organisaties, toeristische en vrijetijdsaanbieders die sociale kortingen geven) voor personen met een vakantiedrempel (armoede, fysiek, mentaal of praktisch), het bemiddelen en het begeleiden van die personen naar de juiste keuzes. Dit is een taak die het algemeen belang dient en dus een dienst van algemeen economisch belang. Overeenkomstig de DAEB-de-minimisverordening, mag de-minimissteun voor deze dienst van algemeen economisch belang niet worden gecumuleerd met compensaties op grond van het DAEB-besluit.

In artikel 12/1, § 2, eerste lid, wordt ook verduidelijkt dat de subsidie wordt toegekend als compensatie voor de verplichtingen die voortvloeien uit de opdrachten, vermeld in artikel 12, punt 2° tot en met 6°, waarmee de bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme zijn belast.

Artikel 12/1, § 2, tweede lid, machtigt de Vlaamse Regering tot het nader bepalen van de voorwaarden en procedure voor de toekenning en uitkering van deze subsidie aan bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme. Bij de uitwerking van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van onderhavig ontwerp van decreet zal rekening worden gehouden met de voorwaarden van de DAEB-de-minimisverordening.

Verder machtigt artikel 12/1, § 2, derde lid, de Vlaamse Regering expliciet om de procedure voor de ex-ante en ex-post controle op de aanwending van deze subsidies aan bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme. Ook verschaft deze bepaling de mogelijkheid aan de Vlaamse Regering om rechtsregels te bepalen om belangenvermenging bij de toekenning of aanwending van deze subsidies aan bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme tegen te gaan. Het kan hierbij om verbodsbepalingen gaan maar ook over bepalingen die de rechtsgevolgen van de overtreding van de betrokken voorschriften instellen. Hoewel artikel 75 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën reeds in een analoge bepaling voorziet die algemeen toepasselijk is, wordt geopteerd om in deze bijzondere rechtsgrond te voorzien. Op die manier, kan de Vlaamse Regering in het besluit tot uitvoering van onderhavig ontwerp van decreet een bijzondere regeling ter zake uitwerken die aangepast is aan de specifieke aard van de subsidies toegekend aan erkende bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme en de bijzondere context waarbinnen deze subsidies worden toegekend aan deze bemiddelingskantoren voor sociaal toerisme.

Artikel 15

Gelet op de Europese staatssteunregels, voegt onderhavig ontwerp een lid toe tussen het tweede lid en het (huidige) derde lid van artikel 13 van het decreet. Dit nieuwe derde lid van artikel 13 bepaalt dat de projectsubsidie wordt toegekend overeenkomstig de voorwaarden en modaliteiten van de Europese regelgeving inzake de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen (thans Verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen, Publicatieblad van de EU van 26 april 2012, L 114/8 ("DAEB-de-minimisverordening")). De dienst die in dit artikel wordt geregeld, betreft het ontwikkelen van innovatieve dienstverlening in de verschillende onderdelen van de vakantieketen om vakantiedrempels weg te werken bij personen met een vakantiedrempel, wat een taak is die het algemeen belang dient en dus een dienst van algemeen economisch belang. Dat de projecten rond sociaal toerisme betrekking hebben op deze dienst wordt verduidelijkt in artikel 13, eerste lid.

In artikel 13, eerste lid, worden de woorden "actoren die het charter 'Iedereen verdient vakantie' ondertekend hebben," vervangen door "netwerkpartners" om dit artikel in lijn te brengen met artikel 3, 7°.

In het nieuwe derde lid van artikel 13 wordt ook verduidelijkt dat de projectsubsidie wordt toegekend als compensatie voor de verplichtingen die voortvloeien uit de opdrachten in goedgekeurde projecten, waarmee de projectuitvoerders worden belast.

Het huidige derde lid van artikel 13, dat het vierde lid wordt, machtigt de Vlaamse Regering tot het nader bepalen van de voorwaarden en de procedure voor de toekenning en de uitkering van deze projectsubsidies. Bij de uitwerking van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van onderhavig ontwerp van decreet zal rekening worden gehouden met de voorwaarden van de DAEB-determinisverordening.

Verder machtigt artikel 13, vijfde lid, de Vlaamse Regering expliciet om de procedure voor de ex-ante en ex-post controle op de aanwending van deze projectsubsidies vorm te geven. Ook verschaft deze bepaling de mogelijkheid aan de Vlaamse Regering om rechtsregels te bepalen om belangenvermenging bij de toekenning of aanwending van de projectsubsidies tegen te gaan. Het kan hierbij om verbodsbepalingen gaan maar ook over bepalingen die de rechtsgevolgen van de overtreding van de betrokken voorschriften instellen. Hoewel artikel 75 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën reeds in een analoge bepaling voorziet die algemeen toepasselijk is, wordt geopteerd om in deze bijzondere rechtsgrond te voorzien. Op die manier, kan de Vlaamse Regering in het besluit tot uitvoering van onderhavig ontwerp van decreet een bijzondere regeling ter zake uitwerken die aangepast is aan de specifieke aard van de projectsubsidies en de bijzondere context waarbinnen deze subsidies worden toegekend.

Artikel 16

Onderhavig ontwerp van decreet past artikel 14 van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' in die zin aan dat er ook een beroep kan worden ingesteld tegen de subsidiebeslissing die betrekking heeft op de jaarlijkse forfaitaire subsidie bedoeld in het nieuwe artikel 12/1, § 2 van het decreet.

Artikel 17

Onderhavig ontwerp van decreet past artikel 15 van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' in die zin aan dat de erin vervatte verplichting betreffende het verstrekken van de nodige informatie aan Toerisme Vlaanderen ook toepassing vindt op de netwerkpartners die projectsubsidies ontvangen. Daarnaast bepaalt het aangepaste artikel 15 ook dat niet alleen de aanvragers van een erkenning zoals bedoeld in het decreet 'Iedereen verdient vakantie', maar ook de aanvragers van een subsidie of projectsubsidie op basis van datzelfde decreet, ermee instemmen dat Toerisme Vlaanderen de bevoegde ambtenaren ter plaatse het nuttige of nodige onderzoek kan laten verrichten.

Artikel 18

In artikel 18 wordt het woord "vier" vervangen door "drie" om de definitie van beleidsperiode in lijn te brengen met de aanpassing in artikel 11.

Artikel 19

Dit artikel vergt geen nadere toelichting.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen

- Bijlage 1; Advies aan de Vlaamse Regering - Advies met betrekking tot het charter en het beeldmerk 'Iedereen verdient vakantie' van 19 juni 2019
- Bijlage 2; Kinder- en jongereneffectrapport voor het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet "Iedereen verdient vakantie" van 29 juni 2018